

NOTAT: Handleplan vedrørende Nordskolens merforbrug

26. februar 2020

Byrådet besluttede den 29. januar 2020, at Skole- og Børneudvalget i marts 2020 skal orienteres om Nordskolens endelige regnskabsresultat for 2019 sammen med en opfølgning på handleplan for skolens økonomiske situation.

I forlængelse af dette besluttede Skole- og Børneudvalget den 4. februar 2020, at forvaltningen skal fremlægge det forventede merforbrug for Nordskolen i hvert af årene 2020-2023 samt redegøre for, hvordan dette merforbrug forventes at kunne finansieres. For 2020 ønskes finansieringen fordelt på bidragsområder med angivelse af bidragsområdets samlede årsbevilling, samt konsekvenserne af, at bidragsområdet på denne måde bliver reduceret.

Det samlede regnskabsresultat for Nordskolen, inklusive SFO i 2019 er et forbrug på 98,7 mio. kr. Dermed kommer skolen ud af 2019 med et samlet merforbrug på 15,6 mio. kr., hvor de ultimo 2019 har fået tilført 12,8 mio. kr. ekstra. Derfor viser det endelige resultat i forhold til det korrigerede budget et merforbrug på 2,8 mio. kr. Forvaltningen indstiller at 1,2 mio. kr. dækkes af et mindreforbrug inden for Skole og Klubs ramme som følge af en mindreudgift på Skole Fælles på 0,4 mio. kr. og en mindreudgift til modtageklasser på 0,8 mio. kr. og at de resterende 1,6 mio. kr. dækkes af et mindreforbrug på det samlede Skole- og Børneområde som ellers ville tilgå kassen med sag om rammeoverførsler fra 2019 til 2020. Derved overfører Nordskolen ikke et merforbrug til 2020.

Som det ses nedenfor i tabel 1, er den samlede afvigelse på Nordskolen på 2,8 mio. sammensat af et merforbrug på 2,5 mio. kr. som vedrører skolen, mens det resterende beløb på 0,3 mio. kr. vedrører SFO Nordskolen.

Tabel 1: budget og regnskab for Nordskolen i 2019 i mio. kr.

	Budget	Korrigeret budget	Forbrug	Resultat uden ekstra tilførsel	Resultat ift. korrigeret budget
Nordskolen ex. SFO	71,7	84,5	86,9	-15,3	-2,5
SFO Nordskolen	11,4	11,4	11,8	-0,3	-0,3
Nordskolen i alt	83,1	95,9	98,7	-15,6	-2,8

Økonomisk handleplan for Nordskolen

Skole- og Børneudvalget behandlede den 14. januar 2020 den handleplan, som forvaltningen har udarbejdet sammen med skolen. Denne handleplan har skolelederen også præsenteret for skolebestyrelsen på Nordskolen.

De igangsatte tiltag på Nordskolen sigter mod en varig reduktion af udgifterne på både almenområdet og på specialområdet, som frem mod 2023 forventes at kunne bringe Nordskolens økonomi i balance. Nedenfor i tabel 2 ses de forventede budgetafvigelser fordelt på special- og almenområdet, samt på Nordskolens SFO frem mod 2023.

Tabel 2: Forventet afvigelse mellem budget og forbrug (mio. kr.)

	2019 ¹	2020	2021	2022	2023	2024
Nordskolens specialområde ²	-13,1	-10,5	-8,0	-5,5	-2,0	0,0
Nordskolens almenområde	-2,2	0,0	2,5	2,5	2,0	0,0
SFO Nordskolen	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	-15,6	-10,5	-5,5	-3,0	0,0	0,0

Merforbruget på Nordskolen i 2019 skyldes primært de øgede udgifter på specialområdet, hvor skolen brugte i alt 13,1 mio. kr. mere end tildelt med ressourcetildelingen til specialundervisning. Også Nordskolens almenområde og SFO Nordskolen bidrog dog i 2019 til merforbruget med henholdsvis 2,2 og 0,3 mio. kr.

Som det ses af tabellen, forventes der på Nordskolens specialområde et faldende merforbrug i hvert af årene frem mod 2024. Når der er behov for denne periode til normalisering af forbruget på specialområdet skyldes det først og fremmest det høje antal elever fra Nordskolen, som i øjeblikket er visiteret til segregeret specialundervisning. For at opnå budgetbalance på specialundervisningsområdet, har skolen behov for, at der sker mere end en halvering af forbruget på elever i segregeret specialundervisning. Da det er erfaringen, at kun en begrænset andel af de elever, der nu er visiteret til et segregeret tilbud vil kunne vende tilbage til almenområdet, vil en væsentlig nedbringelse af udgifterne til specialundervisning på skolen, først ske i forbindelse med, at elevernes skolegang ophører efter 9. klasse. Som det fremgår forventes forbruget på specialområdet at være nedbragt i 2024, så der er balance i forhold til budgettet.

Også på almenområdet igangsættes en række initiativer som skal nedsætte forbruget. Det vurderes, at almenområdet på denne måde kan bidrage til en reduktion af Nordskolens samlede merforbrug i årene 2021-2023, således at der opnås balance på skolens samlede ramme i 2023.

Byrådet besluttede den 26. februar 2020, at Nordskolen fra skoleåret 2020/21 får klassetildelinger til 0.-9. årgang på to matrikler. Beslutningen medfører, at den besparelse i ressourcetildelingsmodellen på 3,2 mio. kr., der blev gennemført ved etablering af Nordskolen, bliver ført tilbage. Dermed vil Nordskolen fra skoleåret 2020/21 få tilført budget afhængigt af den præcise udvikling i elevtallet ved de to matrikler.

SFO Nordskolen kom ud af 2019 med et merforbrug på 0,3 mio. kr. SFO Nordskolen vil tilpasse ressourceforbruget og derved sikre balance i regnskabet fra 2020. Der udarbejdes ikke en særskilt handleplan for SFO Nordskolen.

¹ Det angivne merforbrug i 2019 på 15,6 mio. kr. resultatet uden ekstra tilførsel jf. tabel 1.

² Udgifter til specialområdet omfatter udgifter til segregerede elever og løn til inklusionspersonale

Status på handleplan - Specialområdet Nordskolen

Der er ikke noget der tilsiger, at Nordskolen skal have en væsentlig højere andel af elever visiteret til specialundervisning end de øvrige skoler i kommunen, som det er tilfældet i dag. Handleplanen på specialområdet er derfor rettet mod at nedbringe antallet af elever fra Nordskolen, som er visiteret til segregeret specialundervisning. Dette sikres ved, at have stærke faglige tilbud, der gør det muligt at inkludere en større andel af distriktets elever på skolen. Samtidig skærpes fokus på visitationsprocessen for at sikre, at visitationer sker på et fagligt og økonomisk velfunderet grundlag.

Tabel 3: Initiativer i handleplan på specialområdet - Nordskolen

NR	Initiativ	Status	Økonomi
1	Elever der aktuelt er på specialområdet gennemgås individuelt	<p>Forvaltningen har i januar 2020 iværksat en grundig gennemgang af de elever, der er visiteret til segregeret specialundervisning fra Nordskolen. Der er på denne baggrund igangsat en afklaring af muligheder for, efter dialog med forældrene, at hjemtage mere end 5 elever til Nordskolen eller tilbyde mindre indgribende tilbud. For nogle af eleverne vil dette kunne ske inden for de kommende måneder, mens andre elever vurderes egnede til mindre indgribende tilbud inden for få år.</p> <p>Denne gennemgang sker også som del af den sædvanlige årlige reevaluation, der for hver elev skal afdække, hvilket potentiale der er for at inkludere eleven eller tilbyde eleven et mindre indgribende specialundervisningstilbud med henblik på at sikre eleven det rette faglige tilbud. Der vil i de kommende år generelt ske en særskilt og systematisk opfølgning på denne gruppe af elever.</p>	Forvaltningen vurderer, at det, som følge af initiativet, vil være muligt at nedsætte udgifterne til special-undervisning til de aktuelt segregerede elever med ca. 4 % i 2020 svarende til ca. 0,8 mio. kr. i 2020. til 10 % fra 2023. Dette er indregnet i handleplanen.
2	Visitation af nye elever til segregeret specialundervisning sker med deltagelse af skolechefen	Beslutningskompetencen på specialområdet på Nordskolen er indtil videre flyttet til skolechefen, som deltager på visitationsmøder på skolen sammen med PPR ifølge den procedure der i øvrigt er for visitation til specialtilbud. Dette bidrager til at sikre, at visitationer sker på et både fagligt og økonomisk velfunderet grundlag.	Der forventes en nedgang i tilgangen til segregeret specialundervisning, hvilket for Nordskolen betyder, at den nuværende gennemsnitlige udgift til segregeret special-undervisning på ca. 2,5 mio. kr. pr. årgang, gradvist afløses af en udgift på gennemsnitligt ca. 1,2 mio. kr. pr. årgang.
3	Ansættelse en afdelingsleder til	Der er pr. december 2019 blevet ansat en	Initiativet understøtter

	styrkelse af fokus på special-undervisningsområdet.	afdelingsleder på Nordskolen med kompetencer der understøtter en stærk faglig kultur på specialområdet. Afdelingslederen er påbegyndt arbejdet med at øge kvaliteten i den forebyggende indsats.	målsætningen om at kunne inkludere en større andel af distriktets elever på skolen. De forventede økonomiske effekter indgår derfor i tallene ovenfor.
4	Etablering af fagligt stærke teams på Nordskolen	Der er afholdt ledelses- og personaledage med fokus på inklusion og støtte til børn med specielle behov, og der planlægges yderligere dage med dette fokus for at kompetenceudvikle medarbejderne	Initiativet understøtter målsætningen om at kunne inkludere en større andel af distriktets elever på skolen. De forventede økonomiske effekter indgår derfor i tallene ovenfor.

Det kan også nævnes, at der aktuelt pågår et arbejde med takstjusteringer på specialområdet, som har betydning for alle skoler, og dermed også Nordskolen. Justeringerne blev besluttet som en del af temaanalysen på specialundervisningsområdet, vedtaget i forbindelse med budget 2020.

Samlet set forventes takstnedsættelsen at give en reduktion i Nordskolens udgifter, fordi Nordskolen har en betydeligt højere andel af elever i segregerede tilbud, sammenlignet med resten af Roskilde Kommunes skoler.

Status på handleplan - Almenområdet

Der igangsættes på almenområdet initiativer som forventes, over en indfasningsperiode på 2 år, at kunne vende ubalancen på almenområdet og bidrage til Nordskolens samlede balance. Hvor initiativerne på specialområdet er ved at blive udrullet på skolen, er initiativerne på almenområdet under forberedelse. Dette skyldes, at initiativerne først kan indføres ved opstart af nyt skoleår. Det skal bemærkes, at alle initiativer kan lade sig gøre inden for gældende lovgivning og lokale aftaler. Følgende konkrete initiativer er derfor under forberedelse:

Tabel 4: Initiativer i handleplan på almenområdet - Nordskolen

NR	Initiativ	Status	Økonomi
5	Forøgelse af pausetid	Skolen oplever, at forældrene efterspørger mere pausetid. Forøgelse af pausetid vil kunne ske ved forlænget spisepause og pausetid med aktiviteter. Pausetiden træder i stedet for mere ressourcekrævende understøttende undervisning. Initiativet indgår i planlægningen af skoleåret 2020/21	Besparelse på ca. 1 mio. kr. årligt med virkning fra skoleår 2020/21.
6	Lærertimer pr. klasse	Nordskolen vurderes, på baggrund af analyse af området fra 2018, at have flere lærertimer pr. klasse end Roskilde kommunes skoler tilbyder som helhed. Variationen skyldes forskelle mellem skolerne i anvendelsen af eksempelvis tolærerordning og gruppedannelser. Det gennemsnitlige minimale undervisningstimetotal udgør ca. 1.200 timer pr. klasse. På Nordskolen læses gennemsnitligt ca. 300-400 timer,	Besparelse på ca. 1,1 mio. kr. årligt med virkning fra næste skoleår.

		ud over minimumsundervisningstallet. Ved en nedsættelse af dette tal med ca. 10 procent, vil det bringe antallet af lærertimer pr. klasse ned på kommunegennemsnittet. Initiativet indgår i planlægningen af skoleåret 2020/21. Dette bliver også drøftet med den nedsatte MED-gruppe på Nordskolen.	
7	Gennemsnitligt undervisningstimal pr. lærer	Det nuværende gennemsnitlige undervisningstimal pr. lærer udgør ca. 730 timer på Nordskolen. Undervisningstimal varierer mellem kommunens skoler og det maksimale undervisningstimal pr. lærer udgør, jf. aftale med lærerforeningen, 780 timer. Det gennemsnitlige undervisningstimal kan øges blandt andet ved en mindre nedbringelse af opgaver som lærerne varetager ud over undervisning. Det vurderes, at det gennemsnitlige undervisningstimal pr. lærer ved Nordskolen således kan hæves med 10 timer til ca. 740 timer. Dette bliver også drøftet med den nedsatte MED-gruppe på Nordskolen.	Besparelse på ca. 0,7 mio. kr. årligt med virkning fra næste skoleår.
8	Fordelingen mellem lærere og pædagoger i den understøttende undervisning	På baggrund af tal fra 2018, er det opgjort, at pædagoger gennemsnitligt stod for 46 % af den understøttende undervisning i Roskilde Kommune, mens tallet på Nordskolen er lidt lavere. Ved at følge gennemsnittet for kommunen på Nordskolen, vil ca. 10 procentpoint af almindelig understøttende undervisning skulle flyttes fra lærere til pædagoger, svarende til ca. 800 timer årligt.	Besparelse på ca. 0,1 mio. kr. årligt med virkning fra næste skoleår.

Ud over de konkrete initiativer i handleplanen, der alene gælder for Nordskolen, er forvaltningen i tæt dialog med alle skoler om vigtigheden af, at deres budgetopfølgninger er realistiske. Forvaltningen vil, for at styrke skolernes, og institutionernes, arbejde med økonomistyring, etablere en enhed i direktørområdet Skole og Børn, der skal hjælpe skolerne ledelsesmæssigt med styringen af området. Denne enhed oprettes tæt på direktøren i direktørområdet Skole og Børn, og udgiften hertil bliver afholdt inden for den eksisterende ramme.

Finansiering af Nordskolens forventede merforbrug i 2020

Som beskrevet, forventes der for Nordskolen et merforbrug i 2020 på ca. 10,5 mio. kr. i forhold til rammebudgettet. Af tabel 5 fremgår de foreslåede bidragsområder til finansiering af Nordskolens merforbrug i 2020, som alle er fundet inden for Skole Fælles inden for Skole og Klubs ramme.

Tabel 5: Forslag til finansiering af merforbrug i på Nordskolen i 2020.

Bidragsområde	Bidrag (mio. kr.)
<u>Udviklingsmidler til skoleområdet</u> Der er i budget 2020 i det korrigerede budget afsat i alt 17,6 mio. kr. til udvikling af skoleområdet. Heri indgår blandt andet budgetblokke fra tidligere år til fx at understøtte implementering af folkeskolereformen og til efteruddannelse af lærere og kompensation for dette. Her ligger også den børnevariable ressource, der hvert år tildeles skoleåret, også kaldet demografimidler, hvor der for 2020 vurderes at være et restbudget på 1,1 mio. kr. Forvaltningen foreslår, at 6,3 mio. kr. fra dette område, der endnu ikke er disponeret, reserveres til at kunne medfinansiere det forventede merforbrug ved Nordskolen.	6,3
<u>Faglige aktiviteter skole fælles</u> Der er i budget 2020 i det korrigerede budget afsat i alt 9,9 mio. kr. til faglige aktiviteter på Skole Fælles. Heri indgår blandt andet centralt reserverede midler til uforudsete udgifter til specialundervisning, ligesom der her afholdes udgifter til to-sprogsområdet, hvor der forventes mindreudgifter i 2019. Forvaltningen foreslår, at 3,8 mio. kr. fra dette område, der endnu ikke er disponeret, reserveres til at kunne medfinansiere det forventede merforbrug ved Nordskolen.	3,8
<u>Køb og salg af ydelser ift andre kommuner, staten, private mv.</u> Der er særskilt på dette område afsat 0,6 mio. kr. til særlige uddannelsesforløb på almen voksenuddannelse for unge, som f.eks. 10. klasseundervisning på VUC. Det vurderes, at der i 2020 vil være behov for en mindre del af dette beløb. Forvaltningen foreslår, at 0,4 mio. kr. fra dette område, der endnu ikke er disponeret, reserveres til at kunne medfinansiere det forventede merforbrug ved Nordskolen.	0,4
I alt	10,5

For 2021 forventes et merforbrug på Nordskolen på ca. 5,5 mio. kr. og i 2022 forventes et merforbrug på ca. 3,0 mio. kr. Herefter forventes fra 2023 balance i Nordskolens økonomi. Nordskolens merforbrug forventes også i disse år, at kunne finansieres inden for Skole og Klubs samlede ramme fra de afsatte midler på fælleskonti. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at pege på, hvordan finansiering i 2021 og 2022 kan fordeles på bidragsområder.